

SPARBANKSGRUPPENS

Halvårsrapport 1.1.-30.6.2016

SPARBANKSGRUPPENS HALVÅRSRAPPORT 1.1–30.6.2016

Innehållsförteckning

Sparbanksgruppens halvårsrapport 1.1–30.6.2016	3	Tillgångar	28
Sparbanksförbundet anl:s verkställande direktörs översikt	3	NOT 8: Klassificering av finansiella instrument	28
Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	4	NOT 9: Lån och fordringar	30
Omvärldsbeskrivning	4	NOT 10: Derivatinstrument och säkringsredovisning	31
Sparbanksgruppens resultat och balansräkning	5	NOT 11: Investeringsstillgångar	33
Kapitaltäckning och riskposition	6	NOT 12: Tillgångar i livförsäkringsrörelse	35
Kreditklassificering	8	Skulder	37
Väsentliga händelser efter halvårsrapporten	8	NOT 13: Skulder till kreditinstitut och kunder	37
Utsikter för resten av året	8	NOT 14: Emitterade skuldebrev	38
Verksamhet och resultat per affärsverksamhetssegment	8	NOT 15: Skulder för livförsäkringsrörelse	39
Halvårsrapport (IFRS)	11	Övriga noter	40
Sparbanksgruppens resultaträkning	11	NOT 16: Verkliga värden i enlighet med värderingsmetoden	40
Sparbanksgruppens totalresultatet	12	NOT 17: Kvittning av finansiella tillgångar och skulder	46
Sparbanksgruppens balansräkning	13	NOT 18: Ställda och erhållna säkerheter	47
Sparbanksgruppens kassaflödesanalys	14	NOT 19: Åtaganden utanför balansräkningen	47
Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital	16	NOT 20: Upplysningar om närstående	48
Redovisningsprinciper	17	Uppgifter om kapitaltäckningen	49
NOT 1: Beskrivning av Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	17	NOT 21: Sammandrag av kapitaltäckningen	49
NOT 2: Redovisningsprinciper	19	NOT 22: Kapitalkrav	50
Periodens resultat	20	NOT 23: Totala exponeringar enligt exponeringsklass	51
NOT 3: Segmentinformation	20		
NOT 4: Räntenetto	24		
NOT 5: Provisionsintäkter och provisionskostnader, netto	25		
NOT 6: Nettointäkter från placeringsverksamhet	26		
NOT 7: Nettointäkter från livförsäkringsrörelsen	27		

SPARBANKSGRUPPENS HALVÅRSRAPPORT 1.1–30.6.2016

Sparbanksförbundet anl:s verkställande direktörs översikt

Sparbanksgruppen stiger solid upp bland Finlands största bankgrupper

Sparbankernas sammanslutning och den nya Sparbanksgruppen inledde sin verksamhet 31.12.2014. Redan nu har gruppen under sin korta verksamhetstid med sitt målmedvetna kundcentrerade arbete nått eliten på bankmarknaden i Finland.

Början på året var affärsmässigt lyckat för Sparbanksgruppen, fastän resultatet var sämre än jämförelseperiodens. Alla delar av Sparbanksgruppen gjorde ett gott jobb för att förstärka Sparbankernas konkurrenskraft. Sparbanksgruppens affärsverksamhet framskrider och växer som väntat, kraftigt och i rätt riktning. I tillväxtstrategin tar vi via resultatet också hand om kapitaltäckningen. Samtidigt håller vi riskerna måttliga och under kontroll.

Och viktigast av allt, de positiva kundnöjdhetsresultaten har bekräftat att Sparbanksgruppen i den hårda förändringstakten har klarat av att förändras i enlighet med kundernas önskemål. Kunderna uppskattar den service de får och deras nöjdhet med Sparbankernas verksamhet är på en bevisat utmärkt nivå.

Sparbanksgruppen har i och med det goda kreditbetyget framgångsrikt fortsatt att använda mångsidiga återfinansieringskanaler på den internationella kapitalmarknaden. På det sättet har den en stark ställning och förmåga att trygga sina nuvarande och blivande kunders finansieringsbehov.

Hypoteksbanksverksamheten förstärker konkurrenskraften ytterligare

Sparbanksgruppen förstärker sin konkurrenskraft och sin verksamhet på den internationella finansieringsmarknaden också med byggandet av sin nya hypoteksbank, Sp-Hypoteksbank Abp. Koncession för hypoteksbanksverksamhet fick den av Europeiska centralbanken 21.3.2016. Historiskt var banken den första finländska bank som har ansökt om och beviljats koncession av Europeiska centralbanken.

Sp-Hypoteksbanks syfte är att stärka Sparbanksgruppens verksamhetsförutsättningar via en konkurrenskraftig kapitalanskaffning och att med sin egen verksamhet främja att Sparbanksgruppens strategi genomförs.

Sparbankscentralen inledde sin verksamhet 1.5

Som en del av förnyelsen av Sparbanksgruppen fattades också beslutet att bygga en ny Sparbankscentral. Nu skapar vi en enhet som i vardagen är en del av Sparbanksgruppens målmedvetna byggande av sin konkurrenskraft och förstärkning av verksamhetsförutsättningarna. I allt vänder vi blicken mot kunden och mot att genomföra Sparbanksgruppens grunduppdrag: att främja sparsamhet och våra kunders ekonomiska välbefinnande nära kunden genom att tillhandahålla lösningar som utgår från kundens behov.

Sparbankscentralen är en framåtblickande öppning för att bygga ett högklassigt kompetenscenter inom retail banking för att förstärka konkurrenskraften och bygga en ännu bättre bankgrupp för kunderna. Sparbankscentralen är en funktionell organisation som koncentrerar sig på att utveckla Gruppens tjänster. Till Sparbankscentralen hör följande bolag: Sp-Fond-

bolag Ab, Sb-Livförsäkring Ab, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp, Sb-Hem Ab samt Sparbanksförbundet anl, som juridiskt är oförändrade och svarar för sin verksamhet som tidigare.

Digital utrustning och digital bankverksamhet innehar en nyckelroll för att kunderna i fortsättningen ska ha möjlighet att använda alla tjänster oberoende av tid och rum. Sparbanksgruppen finns där som kunden finns - men inte som en ansiktslös aktör utan som trygg och människonära bank som baserar sig på en stark Sparbanksupplevelse och en lokal anknytning och för sitt eget tjänstekoncept hem till den egna soffan.

Grunden för verksamheten är stabil: kundnöjdheten är berömlig, besluten fattas nära kunden, resultatförmågan och kapitaltäckningen är på hög nivå och risktagningen är måttlig

Rapportperiodens resultat

Sparbanksgruppens resultat före skatt under årets första halva var 40,2 miljoner euro och 25,8 % av omsättningen (49,0 milj. euro, 29,8 %). Resultatet före skatt minskade jämfört med jämförelseperioden med 18,0 procent.

Rapportperiodens vinst var 32,3 miljoner euro (40,9 milj. euro). Omsättningen under rapportperioden uppgick till 155,8 miljoner euro och minskade jämfört med jämförelseperioden med 5,3 procent.

Sparbanksgruppens räntenetto och provisionsintäkter utvecklades positivt. Gruppens resultat sänktes av minskningen av nettointäkterna från placeringsverksamheten och livförsäkringsrörelsen, vilket beror på marknadsturbulensen och den allmänna osäkerheten inom investeringsmiljön och ekonomin.

Räntenettet var 64,7 miljoner euro och ökade med 3,5 % från jämförelseperioden. Provisionsintäkter och provisionskostnader netto ökade med 5,1 % till 35,4 miljoner euro (33,6 milj. euro). Nettointäkterna från placeringsverksamheten 9,8 miljoner euro (18,3 milj. euro) minskade 46,2 % jämfört med jämförelseperioden. Nettointäkterna från livförsäkringsrörelsen 5,1 miljoner euro (17,4 milj. euro) minskade med 70,5 procent jämfört med jämförelseperioden.

Sparbanksgruppens rörelsekostnader uppgick till 82,3 miljoner euro (79,1 milj. euro) och ökade med 4,0 procent jämfört med jämförelseperioden. Gruppens kostnads-/intäktrelation var 61,4 procent (55,9 %). Sparbanksgruppen har satsat betydligt på att utveckla gruppstrukturen, stärka konkurrenskraften och utveckla de elektroniska tjänsterna med bevarande av det nuvarande servicenätverket.

Sparbanksgruppens riskposition har hållits på en god nivå. Sparbankernas sammanslutnings kapitaltäckning har förblivit god och de oregrerade och nedskrivna fordringarna på låg nivå.

Försäljningen av Visa Europe

Styrelsen för Visa Europe ingick i slutet av år 2015 med fullmakt av ägarna ett avtal om att sälja bolaget till det amerikanska bolaget Visa Inc. under förutsättning att de nödvändiga myndighetstillstånden fås. Efter att myndighetstillstånden erhållits slutfördes affären 21.6.2016.

I utgivningen av betalkort samarbetade Sparbanksgruppen med Nets Ab som var Principal-medlem i Visa Europe, till dess att utgivningen av korten i början av december 2015 helt överfördes till Sparbankernas Centralbank Finland Abp. I den tidigare samarbetsmodellen med Nets Ab utgavs Sparbanksgruppens credit-kort av Nets och debit- och Electronkort av Sparbanksgruppen.

Till Sparbanksgruppens andel av köpesumman hör fortfarande en del juridiska och avtalstekniska faktorer. Därför väntas Sparbanksgruppens exakta, slutliga intäkter klarna under årets senare halva. Sparbanksgruppen har för försäljningen upptagit 8,4 miljoner euro i övriga rörelseintäkter.

Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning

Sparbanksgruppen (nedan också "Gruppen") är Finlands äldsta bankgrupp och består av de sparbanker som bildar Sparbankernas sammanslutning, Sparbanksförbundet som är Centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna tillsammans äger.

De företag som ingår i Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen") bildar en i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Sparbanksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Sparbankernas sammanslutning bildas av Sparbanksförbundet anl som är Centralinstitut för sammanslutningen, 23 sparbanker, Sp-Hypoteksbank Abp, Sparbankernas Centralbank Finland Abp samt de företag som ingår i den ovan angivna finansiella företagsgrupperna och Sp-Fondbolag Ab. Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen hör också andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab.

Sp-Hypoteksbank Abp som grundats av de Sparbanker som ingår i Sparbankernas sammanslutning fick koncession av Europeiska Centralbanken i mars 2016 och bankens verksamhet inleddes omedelbart. Sp-Hypoteksbank hör till Sparbankernas sammanslutning och har varit medlemskreditinstitut i Sparbanksförbundet anl sedan mars 2016.

Mera information om Sparbanksgruppens struktur finns på webbplatsen www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen

Omvärldsbeskrivning

Globala ekonomiska utsikter Under den första halvan av år 2016 fortsatte centralbankerna sin exceptionellt starka stimulerande penningpolitik. De största riskfaktorerna för stabiliteten i ekonomin uppstod av den långsammare ekonomiska tillväxten i Kina, trovärdigheten i centralbankernas åtgärder ur marknadens synvinkel, de ökade politiska riskerna i Europa och det stora prisfallet på råvaror. I fråga om politiska risker var Storbritanniens utträde ur EU den viktigaste faktorn. Den kommer att ha en negativ inverkan på den ekonomiska tillväxten och på placeringsmarknadens utveckling under resten av året. Om osäkerheten blir lång är det möjligt att världsekonomin återigen drivs i recession. Den globala tillväxten och världshandeln har avtagit betydligt sedan finanskrisen år 2008 och tillväxtutsikterna för de närmaste åren stannar på en låg nivå. Tillväxten i världsekonomin kommer att förbli på en 3,5 procents nivå de närmaste åren och den långsammare tillväxten är mest betydande i Kina samt eurozonen. Det här kommer att innebära stora konsekvenser för Europa och särskilt för Finland.

Europeiska centralbanken offentliggjorde i mars 2016 ett betydande stimulansprogram som ska höja inflationsförväntningarna och öka kreditgivningen i eurozonen. ECB har förbundit sig att fortsätta sin stimulerande penningpolitik och kommer i fortsättningen att koncentrera sig mera på stimulans som sker via en ökning av balansräkningen i stället för en sänkning av räntorna. Centralbanken började för första gången köpa obligationer emitterade av företag i juni 2016. Samtidigt håller den amerikanska centralbanken på att gradvis normalisera sin penningpolitik och höja sin styrränta. Den här differentieringen av penningpolitiken återspeglar sig också i förändringarna i kärninflationen i eurozonen och USA. För eurozonen och särskilt ur centralbankens synvinkel har ett av de största problemen varit det deflatoriska trycket och de låga inflationsförväntningarna.

I USA har arbetsmarknadens förbättrade utsikter och den högre ekonomiska tillväxten än i eurozonen skapat förutsättningar för en ökning av inflationen. Det ställer den amerikanska centralbanken i en utmanande situation där den försöker höja styrräntan samtidigt som de risker som riktar sig mot tillväxten är betydande. Ur placeringsmarknadens synvinkel ökar detta osäkerheten och orsakar kraftiga rörelser i aktiekurserna. Också de ökade politiska riskerna i eurozonen är en faktor som ökar osäkerheten. Storbritanniens utträde ur Europeiska unionen kan tvinga centralbankerna att öka sina stimulansåtgärder för att stabilisera placeringsmarknaden och ekonomin. Europeiska unionen lever i sin största kris i historien och i flera medlemsländer finns det ett kraftigt motstånd mot integrationsprocessen.

På placeringsmarknaden präglades det första kvartalet av osäkerhet och på aktie- och företagslånemarknaden kunde man se en betydande nedgång i avkastningsindexen. De långa räntorna sjönk till en historiskt låg nivå i och med osäkerheten på marknaden och ECB:s värdepappersköp. Också de korta räntorna sjönk kraftigt till en negativ nivå och räntorna kommer sannolikt inte att stiga de närmaste åren. I företagslånens riskpremier sågs i februari en ökning på grund av osäkerheten på placeringsmarknaden men till följd av kraftig efterfrågan och ECB:s åtgärder sjönk riskpremierna redan i slutet av det första kvartalet. Den mest betydande förändringen för placeringsmarknaden sågs på råvarumarknaden. Priset på råolja sjönk till sin lägsta nivå sedan år 2003. Under det andra kvartalet steg avkastningsnivåerna i alla egendomslag och också på råvarumarknaden steg priserna när investernas förtroende förbättrades.

Under resten av året kommer osäkerheten på placeringsmarknaden att hållas på en hög nivå och de identifierade riskfaktorerna i världsekonomin såsom utvecklingen av den kinesiska ekonomin, de politiska riskerna i Europa och hur centralbankerna lyckas med sin penningpolitik står i centrum för uppmärksamheten. Placeringsmarknadens beroende av centralbankernas stimulerande penningpolitik är en stor risk eftersom företagens resultatökning är på låg nivå och spelrummet är litet när det kommer till att sänka räntorna.

Det ekonomiska läget i Finland Utmaningarna för Finlands ekonomi har ökat kraftigare än i den övriga eurozonen. Strävandena att förbättra konkurrenskraften och produktiviteten har dragit ut på tiden och samtidigt har utsikterna för den offentliga ekonomin försvagats. Konkurrenskraftsavtalet är ett steg i rätt riktning i fråga om strukturomvandlingen men innehållsligt är de åtgärder som nu överenskommit inte tillräckliga. Ur kreditvärderarens synvinkel är det oroande hur svår processen för att få avtalet till stånd var och tiden håller på att slut när det gäller de vidare åtgärderna. Anpassningen till de sanktioner som riktar sig till handeln med Ryssland har tvingat exportindustrin till anpassningsåtgärder och uppsägningar. Storbritanniens utträde ur Europeiska

unionen kommer att öka osäkerheten också i fråga om framtiden för den inhemska exportsektorn. Av branscherna har tjänstesektorn och byggnadssektorn visat tecken på en återhämtning, vilket syns som en ökning av lönesummorna i branschen. Den offentliga ekonomins skuld växer ändå kraftigt och den långsamma tillväxten räcker inte till att dra in tillräckligt med skatteintäkter för att täcka underskottet. Deflationstrycket kan tydligt ses i Finlands ekonomi när inflationen håller sig nära noll. På Finlands kreditbetyg finns det fortfarande ett sänkningstryck.

Bostadsmarknaden i Finland Sparbanksgruppen väntar sig i år att bostadsmarknaden växer med 2-5 procent i Finland och att priserna stiger totalt 1-2 procent i hela landet. Nybyggnationen väntas fortfarande öka. Under början av året har priserna på gamla rad- och höghusbostäder stigit, i det övriga Finland har priserna däremot sjunkit en aning.

Den största positiva drivkraften bakom bostadshandeln har varit de förmånliga lånepengarna och den förbättrade tillgången

till dem samt en liten återhämtning i konsumenternas förtroende. Också förstabostadsköparna har återkommit till marknaden. Ljuspunkten i Finlands ekonomi är byggandet som klart håller på att ta fart. Enligt Statistikcentralen växte byggbranschen i januari-mars med 2,7 procent från kvartalet innan och med hela 8,0 procent från året innan. Husbyggnaden ökade klart.

Optimismen gällande bostadsmarknadens närmaste framtid dämpas av utvecklingen av det allmänna sysselsättningsläget samt den fortfarande rätt så låga byggvolymen.

Enligt Sparbanksgruppens syn håller den finländska bostadsmarknaden i varje fall på att stabiliseras. Förra året var betydligt jämnare på bostadsmarknaden än de två föregående åren och även de variationer som sker under året var normalare.

Sparbanksgruppens resultat och balansräkning

Sparbanksgruppens nyckeltal

(1 000 euro)	1-6/2016	1-12/2015	1-6/2015
Omsättning	155 812	298 475	164 545*
Räntenetto	64 735	125 018	62 571
% av omsättningen	41,5 %	41,9 %	38,0 %
Resultat före skatter	40 201	69 699	49 024
% av omsättningen	25,8 %	23,4 %	29,8 %
Rörelseintäkter totalt	125 499	230 531	131 887
Rörelsekostnader utan avskrivningar totalt	-77 115	-146 128	- 73 676
Kostnads-/intäktsrelation	61,4 %	63,4 %	55,9 %
Balansomslutning	9 718 969	9 189 391	9 227 971
Eget kapital	917 315	880 694	868 447
Avkastning på eget kapital %	3,6 %	6,7 %	4,8 %
Avkastning på totalt kapital %	0,3 %	0,7 %	0,5 %
Soliditet %	9,4 %	9,6 %	9,4 %
Kapitaltäckningsrelation %	19,3 %	18,8 %	19,1 %
Nedskrivningar av krediter och övriga fordringar	-3 655	-6 127	-4 480

* Omsättningssiffrorna har ändrats att motsvara det nya sättet att bokföra räntorna på derivaten.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2015)

Sparbanksgruppens resultat före skatter var 40,2 miljoner euro (49,0 milj. euro), en minskning på 18,0 procent jämfört med jämförelseperioden. Periodens vinst var 32,3 miljoner euro av vilket Sparbanksgruppens ägares andel var 32,0 miljoner euro (38,4 milj. euro).

Sparbanksgruppens rörelseintäkter uppgick till sammanlagt 125,5 miljoner euro (131,9 milj. euro). Räntenettet, provisionsnettot samt övriga rörelseintäkter ökade. Nettointäkterna av placeringsverksamheten och livförsäkringsrörelsen minskade.

Räntenettet ökade med 3,5 procent och uppgick till 64,7 miljoner euro (62,6 milj. euro). Andelen av de derivat som används i hanteringen av ränterisker av räntenettet var 10,5 miljoner euro (11,4 milj. euro). Räntenettet ökade till följd av den korträrelse som inleddes i slutet av 2015. Under jämförelseperioden 1-6/2015 utgavs korten fortfarande av Nets Ab. Utgivningen av Sparbanksgruppens betalkort överfördes i december 2015 till Sparbankernas Centralbank. Samtidigt köpte Sparbankernas Centralbank Sparbanksgruppens kunders kortkreditstock av Nets Ab som tidigare beviljade credit-korten.

Provisionsintäkter och provisionskostnader netto ökade med 5,1 procent till 35,4 miljoner euro (33,6 milj. euro). Särskilt ökade provisionerna från fonderna och korträrelsen.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 9,8 miljoner euro (18,3 milj. euro), dvs. 46,2 procent mindre än under jämförelseperioden. Nettointäkterna från placeringsverksamheten bestod till stor del av realiserade vinster av finansiella tillgångar som kan säljas samt av nettointäkter av förvaltningsfastigheter.

Nettointäkterna från livförsäkringsrörelsen uppgick till 5,1 miljoner euro (17,4 milj. euro). Försäkringspremieinkomsten sjönk från jämförelseåret med 13,6 procent. Även nettointäkterna från placeringsverksamheten sjönk betydligt och var -0,6 miljoner euro (31,8 milj. euro).

Övriga rörelseintäkter uppgick till 10,1 miljoner euro (1,4 milj. euro). I övriga rörelseintäkter har upptagits intäkter på 8,4 miljoner i anslutning till försäljningen av Visa Europe.

Rörelsekostnaderna ökade med 4,0 procent till 82,3 miljoner euro (79,1 milj. euro).

Personalkostnaderna ökade med 4,1 procent till 37,8 miljoner euro (36,3 milj. euro). Antalet anställda i Sparbanksgruppen ökade med 9,7 procent. Antalet anställda var 30.6.2016 1 349 (1 230).

Övriga förvaltningskostnader ökade med 9,1 procent och uppgick till 30,2 miljoner euro (27,7 milj. euro). Ökningen förklaras till stor del av att korträrelsen inleddes och förändringarna i kostnadsstrukturen till följd av detta. Övriga rörelsekostnader, 9,1 miljoner euro (9,7 milj. euro) ökade med 5,8 procent.

Gruppens kostnads/intäktsrelation var 61,4 procent (55,9 %). Kostnads/intäktsrelationen har räknats utan inverkan av avskrivningar.

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar uppgick under räkenskapsperioden till 5,2 miljoner euro (5,5 milj. euro).

Nedskrivningar av krediter och övriga fordringar redovisades sammanlagt 3,7 miljoner euro (4,5 milj. euro). Nedskrivningar av krediter och övriga fordringar ändrade till årsnivå var 0,11 procent av kreditstocken (0,15 %). Oreglerade fordringar var på samma

nivå som under jämförelseperioden och uppgick till 1,01 % av kreditstocken (1,05 %).

Gruppens effektiva skattesats var 19,6 procent (16,5 %).

Balansräkning och finansiering (jämförelsetal 31.12.2015)

Sparbanksgruppens balansräkning 30.6.2016 var 9,7 miljarder euro (9,2 md euro), en ökning på 5,8 procent. Gruppens avkastning på totalt kapital var 0,3 procent (0,5 %).

Lån och fordringar på kunder uppgick till 6,5 miljarder euro (6,3 md euro) och var en ökning på 3,3 procent från årsskiftet. Lån och fordringar på kreditinstitut uppgick till 34,9 miljoner euro (74,5 milj. euro). Sparbanksgruppens placeringstillgångar uppgick till 1,3 miljarder euro (1,3 md euro). Tillgångarna i livförsäkringsrörelse uppgick till 636,1 miljoner euro (581,9 milj. euro).

Sparbanksgruppens skulder till kunder uppgick till 6,0 miljarder euro (5,9 md euro), en ökning på 2,1 procent. Skulderna till kreditinstitut uppgick till 288,1 miljoner euro (351,2 milj. euro). De emitterade skuldebrevens uppgick till 1,5 miljarder euro (1,0 md euro). Sparbankernas Centralbank som hör till Sparbanksgruppen emitterade under rapportperioden under EMTN-programmet som är listat på den irländska fondbörsen tvååriga seniora icke säkerställda obligationer till ett värde av sammanlagt 450 miljoner euro. Ur programmet har dessutom emitterats private placement-lån till ett värde av 170 miljoner euro. Skulderna i livförsäkringsrörelsen uppgick till 598,0 miljoner euro (544,2 milj. euro), vilket var en ökning på 9,9 procent.

Sparbanksgruppens eget kapital uppgick till 917,3 miljoner euro (880,7 milj. euro), en ökning på 4,2 procent. Andelen innehav utan bestämmande inflytande av eget kapital var 23,3 miljoner euro (22,5 milj. euro). Ökningen av gruppens eget kapital förklaras i huvudsak med rapportperiodens resultat. Den ändring i verkligt värde som tas upp i övriga poster i totalresultatet var under räkenskapsperioden 5,5 miljoner euro. Även inverkan av säkring av kassaflöde på eget kapital var 1,6 miljoner euro. Rapportperiodens övriga poster i totalresultatet efter skatt var totalt 5,6 miljoner euro (-6,9 milj. euro). Gruppens avkastning på eget kapital var 3,6 procent (4,8 %).

Kapitaltäckning och riskposition

Kapitaltäckning och bruttosoliditetsgrad

I slutet av juni 2016 hade Sparbankernas sammanslutning en stark kapitalstruktur som till största delen bestod av kärnprimärkapital (CET1). Den totala kapitalbasen var 916,8 miljoner euro (874,3 milj. euro), av vilken kärnprimärkapitalets andel var 859,0 miljoner euro (824,5 milj. euro). Ökningen av kärnprimärkapitalet berodde på rapportperiodens vinst. Det supplementära kapitalet (T2) uppgick till 57,8 miljoner euro (49,7 milj. euro), som under rapportperioden bestod av debenturlån. De riskvägda posterna uppgick till 4 748,8 miljoner euro (4 643,7 milj. euro), dvs. 2,3 % större än i slutet av året innan. Den viktigaste ändringen i ökningen av de riskvägda posterna var ökningen av bolånestocken. Sparbankernas sammanslutnings kapitaltäckningsrelation var 19,3 procent (18,8 %) och kärnprimärkapitalrelationen var 18,1 procent (17,8 %).

I början av år 2015 steg bankernas kapitalkrav när man i Finland tog i bruk en kapitalkonserveringsbuffert och kontracykliska kapitalbuffertar. Kapitalkonserveringsbufferten höjde kapitalkravet för kapitaltäckningen från 8 procent till 10,5 procent beräknad på de riskvägda posterna. Den kontracykliska kapitalbufferten kommer att variera mellan 0 och 2,5 procentenheter. Beslutet om att

införa kontracykliska kapitalbuffertar och deras storlek fattas av Finansinspektionens direktion kvartalsvis på basis av dess makro-stabilitetsanalys. Under den första halvan av år 2016 ställde Finansinspektionen inga kontracykliska buffertkrav på de finländska kreditinstituten.

Kapitalkravet för kreditrisken i Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen

Sparbankernas sammanslutning huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapital före avdrag	885 413	849 784
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-26 408	-25 252
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	859 005	824 531
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	859 005	824 531
Supplementärkapital före avdrag	56 164	44 776
Avdrag från supplementärkapitalet	1 679	4 956
Supplementärkapital (T2) totalt	57 844	49 732
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	916 848	874 263
Risikvägda poster totalt	4 748 785	4 643 728
varav andelen kreditrisk	4 191 406	4 097 876
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	121 843	104 611
varav andelen marknadsrisk	41 777	47 483
varav andelen operativ risk	393 759	393 759
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster %	18,1 %	17,8 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster %	18,1 %	17,8 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster %	19,3 %	18,8 %

Risikvägda poster totalt

Sparbankernas sammanslutnings bruttosoliditetsgrad var 9,0 procent (9,2 %). Bruttosoliditetsgraden har räknats i enlighet

med den kända regleringen och beskriver kvoten mellan Sammanslutningens primärkapital och de totala exponeringarna. Sparbankernas sammanslutning följer överskuldssättning som en del av kapitalutvärderingsprocessen.

Bruttosoliditetsgrad

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Primärkapital	859 005	824 531
Exponeringar totalt	9 585 511	8 946 523
Bruttosoliditetsgrad	9,0 %	9,2 %

Om kapitalutvärderingen i Sparbankernas sammanslutning ges närmare information i Sparbanksgruppens bokslut 31.12.2015.

Riskposition

Sparbanksgruppens riskhantering och interna kontroll är en del av den interna kontrollen i Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning och en central del av gruppens operativa verksamhet. Centralinstitutets styrelse godkänner de viktigaste verksamhetsprinciperna och riskstrategierna. Det beslutar också om användningen av de nödvändiga styrmedlen i enlighet med sparbanksgruppens verksamhetsprinciper.

För att säkerställa att gruppen och sammanslutningen har en riskhantering som fyller kraven bistår styrelsen av ett riskutskott vars uppgift är att bistå centralinstitutets styrelse i frågor som gäller riskstrategin och risktagningen samt i övervakningen av Sparbanksgruppen följer den riskstrategi som styrelsen fastställt. Centralinstitutets styrelse bistås också av Asset and Liability-kommittén som bistår och styr den verksamhet som riskutskottet ansvarar för samt ser till att sammanslutningens strukturella ränterisk, placeringsrisk och marknadsrisk hålls på en nivå som tryggar sammanslutningens störningsfria verksamhet. Asset and Liability-kommitténs uppgift är dessutom att koordinera sammanslutningens återfinansiering och organisera likviditetshanteringen i samarbete med Sparbankernas Centralbanks Treasury.

Rutinerna för riskhanteringen i Sparbankernas sammanslutning upprätthålls och utvecklas av centralinstitutets oberoende riskkontroll, så att man kan säkerställa att också alla nya, väsentliga men tidigare oidentifierade risker omfattas av riskhanteringen.

De risker som är förknippade med sparbanksgruppens verksamhet är kreditrisken, likviditetsrisken, den operativa risken och olika affärsrisker. Den mest betydande av dem är kreditrisken.

Förnyelsen av de kreditklassificeringsmodeller som Sparbanken använder fortsätter under år 2016. För företagskunder och jordbruksföretagare togs de nya kreditklassificeringsmodellerna i bruk våren 2015 och de produktgruppspecifika ansökningsmodellerna samt klassificeringsmodellerna för den kreditstock som består av krediter till privatkunder och som används i processen för beviljande av krediter till privatkunder förnyas före slutet av år 2016. I de nya kreditklassificeringsmodellerna används en 14-gradig klassificeringsskala där kreditvärdiga kunder indelas i 13 klasser och en egen klass har reserverats för kunder med betalningsstörningar.

Sparbanksgruppens riskposition har hållits på en god nivå. Gruppens kapitaltäckning är fortsatt god och de oreglerade fordringarna på en låg nivå. Närmare information om gruppens risker och riskhanteringen ges i Sparbanksgruppens bokslut 31.12.2015.

I slutet av juni var sammanslutningens LCR 195 procent (184 % 31.12.2015).

Kreditklassificering

I slutet av maj fastställde ratinginstitutet Standard & Poor's Rating Services (S&P) att Sparbankernas Centralbank Finland Abp:s rating stannar i klass BBB+. Den kortvariga kreditklassificeringen förblev också på samma nivå (A-2). Sparbankernas Centralbank Finland Abp:s utsikter är enligt S&P fortsatt stabila. Föregående bedömning av kreditvärdigheten ägde rum i december 2015.

Väsentliga händelser efter dagen för halvårsrapporten

Sparbanksförbundets styrelse känner inte till några händelser som väsentligt skulle påverka Sparbanksgruppens ekonomiska ställning tiden efter halvårsrapportdagen.

Utsikter för resten av året

Sparbanksgruppens resultat före skatt beräknas vara på samma nivå som år 2015. Bedömningen baserar sig på den nuvarande synen på hur ekonomin kommer att utvecklas.

I förväntningarna ingår osäkerhet och resultatet beror på den allmänna ekonomiska utvecklingen. Särskild osäkerhet förknippas med intäkterna från placeringsverksamheten samt nedskrivningar av lån.

Verksamhet och resultat per affärsverksamhetssegment

Bankverksamhet

I bankverksamhetssegmentet ingår medlemssparbankerna, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp samt Aktia Hypoteksbank som konsolideras med Sparbanksgruppens som intressebolag. Sparbankerna bedriver retail banking. Sparbankernas Centralbank är centralt kreditinstitut för medlemsbankerna. Sp-Hypoteksbank och Aktia Hypoteksbank bedriver hypoteksbanksverksamhet.

Kontantinsättningar oberoende av kontorets öppettider

Sparbankernas kunder som har Sparbankens Debit- eller Electron-kort fick i april möjligheten att göra kontantinsättningar i kontorets TalletusOtto-automat oberoende av kontorets öppettider. I automaten kan eurosedlar och mynt sättas in på ett konto som är anslutet till ett kort och automaten har också de bekanta bastjänsterna uttag, saldo och transaktioner som Otto-automaten har. I Finland finns för tillfället 150 TalletusOtto-automater och flera kommer att införas under de närmaste två åren

Kontanter i butikskassan

Från och med maj 2016 kan kunderna i de Sparbanker som hör till Sparbanksgruppen ta ut kontanter i anslutning till kortinköp i alla K-livsmedelsaffärers och Neste K-trafikstationers kassar. Tjänsten omfattar Sparbanksgruppens alla Debit- och Electron-kortskunder, dvs. sammanlagt ca 250 000 kortkunder i Sparbanken. Kontantuttag kan göras med Sparbankernas alla Debit- Electron- och Business Debit-kort. I och med tjänsten kan kunderna ta ut pengar också på ställen där det annars skulle vara omöjligt eller där det är långt till närmaste automat. Det underlättar också vardagen eftersom uttaget kan göras samtidigt som inköpen och kontanter fås alltid under butikens öppettider. Tjänsten har tagits emot med särskild entusiasm i glesbygden och på små stugorter.

Hypoteksbanksverksamheten börjar

Sp-Hypoteksbanks verksamhet inleddes 29.3.2016. Sp-Hypoteksbank Abp:s mål är att förstärka Sparbanksgruppens verksamhetsförutsättningar genom en konkurrenskraftig kapitalanskaffning och att med sin egen verksamhet främja genomförandet av Sparbanksgruppens strategi. Sp-Hypoteksbanks avsikt är att under lagen om hypoteksbanksverksamhet emittera obligationer i euro med hypotekslån som säkerhet. Tidigast sker detta för första gången den senare halvan av år 2016. Som säkerhet för de säkerställda obligationslånen används de bolån som Sparbankerna förmedlar till Sp-Hypoteksbank.

Centralkreditinstitutsfunktioner

Sparbankernas Centralbank Finland Abp är en bank som ägs av Sparbankerna. Den producerar olika centralkreditinstituts-tjänster för Sparbankerna, såsom tjänster i anslutning till betalningsrörelse och utgivning av sammanslutningens betalkort samt kapitalanskaffning, återfinansiering och balanshantering.

Under rapportperioden låg huvudtyngdpunkten i återfinansieringsverksamheten på att säkerställa återfinansieringen av Sparbankerna samt Sp-Hypoteksbank, som inledde sin verksamhet under rapportperioden. Under rapportperioden emitterade Sparbankernas Centralbank Finland Abp under EMTN-programmet som är listat på den irländska fondbörsen tvååriga seniora icke säkerställda obligationer till ett värde av sammanlagt 450 miljoner euro. Ur programmet har dessutom emitterats private placement-lån till ett värde av 170 miljoner euro.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2015)

Bankverksamhetens resultat före skatter var 32,3 miljoner euro (34,6 milj. euro). Räntenettet var 64,8 miljoner euro (62,6 milj. euro), en ökning med 3,5 procent. Ökningen berodde på kortrörelsen. Provisionsintäkter och provisionskostnader netto uppgick till 25,8 miljoner euro (23,7 milj. euro), en ökning med 8,7 procent. Nettointäkterna från placeringsverksamhet och handel uppgick till 11,5 miljoner euro (17,6 milj. euro). Nettointäkterna från placeringsverksamhet och handel bestod till stor del av realiserade vinster av finansiella tillgångar som kan säljas. Övriga rörelseintäkter uppgick till 9,6 miljoner euro (7,5 milj. euro). Övriga rörelseintäkter bestod under rapportperioden huvudsakligen av intäkterna från försäljningen av Visa Europe. Under jämförelseperioden ingick i övriga rörelseintäkter 6,2 miljoner euro i kapitalåterbärningar från Sparbankernas Säkerhetsfond. Säkerhetsfondens verksamhet upphörde våren 2015.

Personalkostnaderna steg måttligt och uppgick till 31,6 miljoner euro (30,8 milj. euro). Antalet anställda inom bankverksamheten var i slutet av perioden 1 188 (1 104). Övriga rörelsekostnader och avskrivningar ökade 4,8 procent till 43,7 miljoner euro (41,7 milj. euro).

Bankverksamhetens balansräkning uppgick till 9,0 miljarder euro (31.12.2015 8,5 md euro), en ökning med 6,1 procent. Fart på ökningen av balansräkningen satte de emissioner som gjordes inom Sparbankernas Centralbanks EMTN-program.

Lån och fordringar på kunder ökade med 3,3 procent till 6,5 miljarder euro (31.12.2015 6,3 md euro). Bostadskrediter förmedlade av Sparbankerna fanns hos Aktia Hypoteksbank i slutet av perioden sammanlagt 364,8 miljoner euro. Dessa lån kommer att överföras till Sp-Hypoteksbank, som hör till bankverksamhetssegmentet, före slutet av år 2016.

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet

I kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet ingår Sp-Fondbolag Ab och Sb-Livförsäkring Ab. Sp-Fondbolag bedriver förvaltning av placeringsfonder och kapitalförvaltning och Sb-Livförsäkring Ab livförsäkringsverksamhet.

Det fondkapital som gruppen förvaltar uppgick vid slutet av rapportperioden till sammanlagt 1,6 miljarder euro. Nettoteckningarna i fonderna uppgick under den första halvan av år 2016 till sammanlagt 73,8 miljoner euro, med vilket belopp de intog femte plats av de 28 finländska fondbolagen.

Gruppen förvaltar 30.6.2016 sammanlagt 19 placeringsfonder. Under rapportperioden lanserade gruppen en ny placeringsfond, Sparbanken Fastighetsaktie Europa. Fonden placerar sina tillgångar i huvudsak på den europeiska fastighets- och bostadsmarknaden.

I livförsäkringsverksamheten gick början av året enligt målen för riskförsäkringen, men inom affärsområdet för sparprodukter nådde ökningen inte målet. Riskförsäkringens premieinkomst ökade med 0,4 miljoner euro (10,4 %) och sparprodukternas sjönk med 13,0 miljoner euro (14,4 %). Övergången till den nya regleringen (Solvens II) som trädde i kraft i början av året har genomförts enligt plan.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2015)

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets resultat före skatt var 8,5 miljoner euro (20,7 milj. euro). Nedgången i resultatet berodde på livförsäkringsverksamhetens utmanande första halvår, vilket beror på marknadsturbulens samt den allmänna osäkerheten i investeringsmiljön och ekonomin.

Livförsäkringsverksamhetens nettointäkter 5,1 miljoner euro (17,4 milj. euro) minskade med 70,5 procent jämfört med jämförelseperioden. Livförsäkringsverksamhetens premieinkomst uppgick till 80,7 miljoner euro (93,4 milj. euro) vilket var 13,6 procent sämre än för ett år sedan. Ersättningskostnaderna uppgick till 22,1 miljoner euro (14,0 milj. euro), en ökning på 58,2 procent. Nettointäkterna av livförsäkringsverksamhetens placeringsverksamhet var -0,6 miljoner euro (31,8 milj. euro). Nettointäkterna av livförsäkringsverksamhetens placeringsverksamhet under jämförelseperioden var exceptionellt höga till följd av realiseringar på grund av byte av kapitalförvaltare.

Provisionsintäkterna och provisionskostnaderna netto var 9,6 miljoner euro (9,5 milj. euro), vilket innebar en ökning på 1,3 procent. Provisionsintäkterna steg i och med de större kundtillgångarna och förvaltade fondkapitalet.

Rörelsekostnaderna ökade med endast 0,3 procent till 6,2 miljoner euro (6,1 milj. euro). Personalkostnaderna ökade med 4,5 procent till 3,0 miljoner euro (2,9 milj. euro). Antalet anställda inom segmentet var i 75 (72) i slutet av perioden.

Livförsäkringsverksamhetens tillgångar uppgick till 636,1 miljoner euro (31.12.2015 581,9 milj. euro). Det var en ökning på 9,3 procent. De fondanknutna försäkringsbesparingarna uppgick i slutet av perioden till 450,1 miljoner euro (31.12.2015 397,1 milj. euro), en ökning med 13,3 procent.

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringsverksamhetens balansräkning ökade under perioden med 9,2 procent och var 644,1 miljoner euro (31.12.2015 589,6 milj. euro).

Ytterligare information:

Verkställande direktör Pasi Kämäri

tfn +358 500 688 222

Siffrorna i halvårsrapporten är inte reviderade.

Meddelanden och annan företagsinformation finns på Sparbankens webbplats www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen.

Formler för beräkning av nyckeltal:

Omsättning:	Ränteintäkter, provisionsintäkter, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter av livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelseintäkter totalt:	Räntenetto, provisionsintäkter och provisionskostnader, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter från livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelsekostnader totalt:	Personalkostnader, övriga rörelsekostnader (innehåller inte avskrivningar)
Kostnads-/intäktsrelation:	$\frac{\text{Rörelsekostnader}}{\text{Rörelseintäkter}}$
Avkastning på eget kapital %:	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital, inkl. andelen utan bestämmande inflytande (medeltal vid årets början och slut)}}$
Avkastning på totalt kapital %:	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutningen (medeltal vid periodens början och slut)}}$
Soliditet %:	$\frac{\text{Eget kapital (inkl. andelen utan bestämmande inflytande)}}{\text{Balansomslutningen}}$

HALVÅRSRAPPORT (IFRS)

Sparbanksgruppens resultaträkning

(1 000 euro)	Not	1-6/2016	1-6/2015
Ränteintäkter		89 860	90 350
Räntekostnader		-25 125	-27 779
Räntenetto*	4	64 735	62 571
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	5	35 373	33 647
Nettointäkter från handel		371	-1 353
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	9 832	18 286
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	7	5 128	17 380
Övriga rörelseintäkter		10 059	1 356
Rörelseintäkter totalt		125 499	131 887
Personalkostnader		-37 810	-36 310
Övriga rörelsekostnader		-39 305	-37 366
Ävskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		-5 155	-5 465
Rörelsekostnader totalt		-82 270	-79 141
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	9	-3 655	-4 480
Andel av intresseföretagens resultat		628	758
Resultat före skatt		40 201	49 024
Inkomstskatter		-7 890	-8 086
Periodens resultat		32 311	40 938
Fördelning:			
Resultat hänförligt till ägarna		31 960	38 445
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		351	2 493
Totalt		32 311	40 938

*Jämförelseperiodens ränteintäkter och räntekostnader har justerats att motsvara ändringen i bokföringspraxisen i anslutning till bokföringen av räntorna på skyddande ränteswapavtal (Not 4). Räntenettet är oförändrat.

Sparbanksgruppens totalresultat

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Periodens resultat	32 311	40 938
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet		
Förändring i fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	4 351	-5 595
Säkring av kassaflöde	1 286	-1 346
Andel av intresseföretagens totalresultat	0	68
Totalt	5 637	-6 873
Periodens totalresultat	37 948	34 064
Fördelning:		
Resultat hänförligt till ägarna	37 094	32 821
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	855	1 243
Totalt	37 948	34 064

Sparbanksgruppens balansräkning

(1 000 euro)	Not	30.6.2016	31.12.2015
Tillgångar			
Kontanta medel		856 273	546 340
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		116 406	162 234
Lån och fordringar på kreditinstitut	9	34 899	74 522
Lån och fordringar på kunder	9	6 523 425	6 312 589
Derivatinstrument	10	87 421	70 845
Investeringsstillgångar	11	1 272 076	1 270 588
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	12	636 069	581 866
Placeringar i intressebolag		44 917	45 731
Materiella tillgångar		54 480	54 029
Immateriella tillgångar		20 255	19 129
Skattefordringar		3 421	3 313
Övriga tillgångar		69 328	48 202
Tillgångar totalt		9 718 969	9 189 391
Skulder och eget kapital			
Skulder			
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		99 497	144 071
Skulder till kreditinstitut	13	288 097	351 241
Skulder till kunder	13	6 037 517	5 914 898
Derivatinstrument	10	1 677	1 588
Emitterade skuldebrev	14	1 476 520	1 042 238
Skulder för livförsäkringsrörelse	15	598 025	544 236
Efterställda skulder		137 484	146 366
Skatteskulder		63 792	62 122
Avsättningar och övriga skulder		99 045	101 967
Skulder totalt		8 801 654	8 308 697
Eget kapital			
Grundkapital		20 338	20 338
Fonder		278 351	267 766
Ackumulerade vinstmedel		595 305	570 131
Sparbanksgruppens ägares andel totalt		893 995	858 235
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		23 320	22 458
Eget kapital totalt		917 315	880 694
Skulder och eget kapital totalt		9 718 969	9 189 391

Sparbanksgruppens kassaflödesanalys

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	32 311	40 938
Justering för ej kassaflödespåverkande poster	22 073	-1 564
Betalda inkomstskatter	-7 829	-7 621
Kassaflöde från rörelsen före förändring i fordringar och skulder	46 555	31 753
Ökning (-) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet	-285 744	-540 747
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1 264	165
Lån och fordringar på kreditinstitut	1 980	66 366
Lån och fordringar på kunder	-214 329	-450 502
Finansiella tillgångar som kan säljas	2 553	-62 520
Finansiella tillgångar som hålls till förfall, ökning	-383	-5 528
Finansiella tillgångar som hålls till förfall, minskning	528	2 200
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	-55 420	-91 713
Övriga tillgångar	-21 992	785
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	530 492	829 997
Skulder till kreditinstitut	-63 145	-1 861
Skulder till kunder	115 246	84 120
Emitterade skuldebrev	427 489	652 068
Skulder för livförsäkringsrörelse	53 789	92 830
Övriga skulder	-2 888	2 839
Kassaflöde från rörelsen totalt	291 302	321 002
Kassaflöde från investeringar		
Övriga investeringar	-704	0
Investeringar i förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	-8 268	-6 509
Överlåtelse av förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	596	899
Kassaflöde från investeringar totalt	-8 376	-5 610
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökning	10 894	12 882
Efterställda skulder, minskningar	-19 746	-25 110
Vinstutdelning	-1 624	-1 416
Övriga ökning av kapitalet	-160	0
Kassaflöde från finansiering totalt	-10 636	-13 644

Förändring av likvida medel	272 289	301 748
Likvida medel i början av Perioden	610 489	584 742
Likvida medel i slutet av Perioden	882 778	886 490
Likvida medel består av följande poster:		
Kontanta medel	856 273	837 342
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	26 505	49 148
Likvida medel totalt	882 778	886 490
Erhållna räntor	100 766	82 774
Betalda räntor	29 463	-20 919
Erhållen utdelning	2 432	2 395

Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital

(1 000 euro)	Grundka- pital	Fonden för inbetalt fritt eget kapital	Grund- fond	Fonden för verkligt värde (kan säljas)	Fonden för säkringsin- strument	Reservfond	Övriga fonder	Fonder totalt	Vinstmedel	Spar- banksgrup- pens ägares andel totalt	Ägare utan bestämman- de inflytande	Eget kapital totalt
Eget kapital 1.1.2015	10 343	13 003	34 475	35 540	4 568	68 381	136 158	292 125	511 630	814 099	27 132	841 230
Totalresultat												
Periodens vinst								0	38 445	38 445	2 493	40 938
Övrigt totalresultat				-4 346	-1 279			-5 624		-5 624	-1 249	-6 873
Totalresultat totalt		0	0	-4 346	-1 279	0	0	-5 624	38 445	32 821	1 243	34 065
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning								0	-1 466	-1 466		-1 466
Överföringar mellan poster	9 995	46 420		-1 485		-4 664	-48 954	-8 683	-1 312	0		0
Övriga förändringar				54		-121	-6 214	-6 281	5 392	-889	-4 781	-5 670
Förändringar som inte ledde till en förändring av det bestämmande inflytandet								0	355	355	-66	288
Eget kapital totalt 30.6.2015	20 338	59 423	34 475	29 763	3 289	63 597	80 991	271 538	553 004	844 920	23 528	868 447

Eget kapital 1.1.2015	10 343	13 003	34 475	35 540	4 568	68 381	136 158	292 125	511 630	814 099	27 132	841 230
Totalresultat												
Räkenskapsperiodens vinst									56 135	56 135	1 484	57 619
Övrigt totalresultat				-13 018	-917			-13 935	621	-13 314	-1 743	-15 057
Totalresultat totalt				-13 018	-917			-13 935	56 756	42 821	-259	42 562
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-1 602	-1 602		-1 602
Överföringar mellan poster	9 995	46 420		-1 475		-4 664	-44 857	-4 576	-1 368	4 051	-4 051	0
Övriga förändringar				117		4 359	-10 023	-5 548	4 137	-1 411	-570	-1 981
Förändringar som inte ledde till en förändring av det bestämmande inflytandet		-301						-301	578	277	206	483
Eget kapital totalt 31.12.2015	20 338	59 122	34 475	21 163	3 651	68 076	81 278	267 766	570 131	858 235	22 458	880 694

Eget kapital 1.1.2016	20 338	59 122	34 475	21 163	3 651	68 076	81 278	267 766	570 131	858 235	22 458	880 694
Totalresultat												
Periodens vinst									31 960	31 960	351	32 311
Övrigt totalresultat				3 848	1 286			5 134		5 134	503	5 637
Totalresultat totalt		0	0	3 848	1 286			5 134	31 960	37 094	855	37 948
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-1 624	-1 624		-1 624
Överföringar mellan poster		1 234					4 157	5 391	-5 391	0		0
Övriga förändringar				-11		45	25	60	230	290	7	297
Eget kapital totalt 30.6.2016	20 338	60 357	34 475	25 001	4 937	68 121	85 461	278 351	595 305	893 995	23 320	917 315

REDOVISNINGSPRINCIPER

NOT 1: BESKRIVNING AV SPARBANKSGRUPPEN OCH SPARBANKERNAS SAMMANSLUTNING

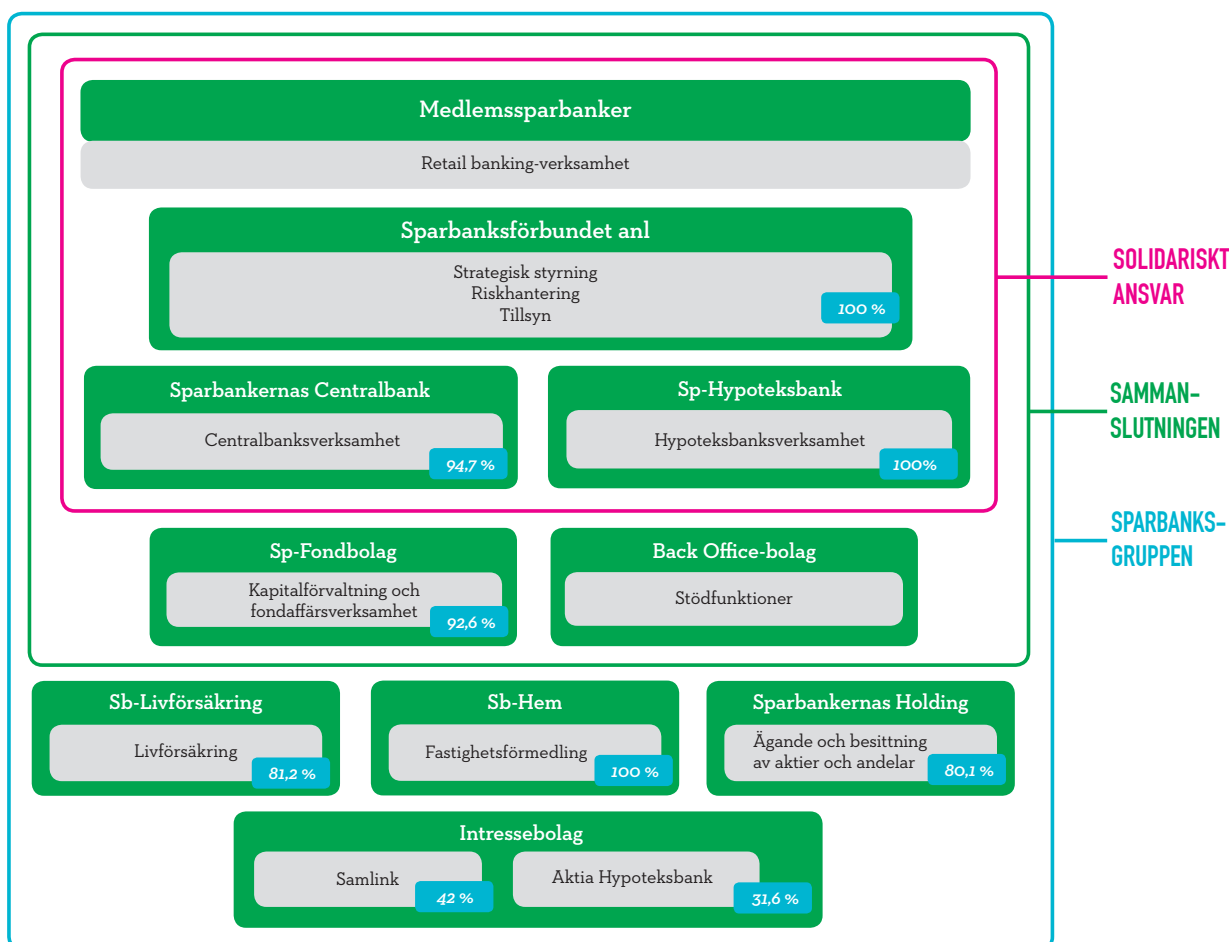
Sparbanksgruppen (nedan också "Gruppen") är Finlands äldsta bankgrupp och består av de Sparbanker som bildar Sparbankernas sammanslutning, Sparbanksförbundet som är centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna äger tillsammans. Sparbankerna är självständiga regionala och lokala banker. Tillsammans bildar sparbankerna en bankgrupp som förenar det lokala och det riksomfattande. Sparbankernas grunduppgift är att främja sparsamhet och sina kunders ekonomiska välbefinnande nära kunden. Sparbankerna koncentrerar sig på retail banking, särskilt dagliga ärenden, tjänster för sparande och placering samt lånande. Produkt- och tjänsteurvalet kompletteras av finansbranschens övriga tjänster och produkter som produceras tillsammans med de produktbolag som hör till Sparbanksgruppen. De produkt- och tjänstebolag som ägs av medlemssparbankerna stöder och främjar sparbanksgruppens affärsverksamhet antingen genom de produkter de ansvarar för eller den centraliserade tjänsteproduktionen. Gruppens mest betydande produktbolag är Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp, Sb-Livförsäkring Ab, Sp-Fondbolag Ab och Sb-Hem Ab.

De företag som hör till Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen") bildar en i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Spar-

banksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och åtaganden. Sparbankernas sammanslutning består av Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för sammanslutningen, 23 sparbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp samt de företag som hör till de ovan angivna finansiella företagsgrupperna och Sp-Fondbolag Ab.

Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen också hör andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab. Sparbanksgruppen bildar inte en koncern eller en i kreditinstitutslagen avsedd finansiell företagsgrupp eftersom Sparbanksförbundet anl och dess medlemssparbanker inte har ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna, vilket betyder att ett moderföretag inte kan utses för Sparbanksgruppen.

Strukturen för Sparbankernas sammanslutning och Sparbanksgruppen omkring den beskrivs i schemat nedan (den röda helheten beskriver det solidariska ansvaret, den gröna Sparbankernas sammanslutning och den blåa Sparbanksgruppen):

Sparbanksförbundet anl verkar som det Centralinstitut som svarar för hela Sparbanksgruppens gruppstyrning och interna kontroll. I lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker bestäms att Centralinstitutet för Sparbankernas sammanslutning Sparbanksförbundet anl ska upprätta Sparbanksgruppens kon-

soliderade bokslut. Styrelsen för Sparbanksförbundet anl ansvarar för att bokslutet upprättas. Bokslutet upprättas för den ekonomiska helhet som Sparbanksgruppen bildar. Alla siffror nedan är Sparbanksgruppens siffror om inte annat anges.

NOT 2: REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänt

Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS) så som EU har godkänt dem.

Halvårsrapporten har upprättats i enlighet med standarden IAS 34 Delårsrapporter. I halvårsrapporten är redovisningsprinciperna i huvudsak samma som i bokslutet för 2015.

Halvårsrapporten har inte reviderats.

Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut upprättas i euro, som är Gruppens bokförings- och verksamhetsvaluta. Halvårsrapporten ges i tusen euro, om annat inte har nämnts.

Kopior av Sparbanksförbundets bokslut och halvårsrapport fås på adressen www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen eller Sparbanksförbundets kontor på besöksadressen Befästningsvägen 9, 02600 Esbo.

Under räkenskapsperioden 2016 ger Sparbanksgruppen ut bara en delårsrapport.

Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Upprättandet av bokslut i enlighet med IFRS-standarderna kräver en bedömning av Sparbanksgruppens ledning samt uppskattningar och antaganden som påverkar de tillgångar och skulder som redovisas i bokslutet samt övriga uppgifter såsom beloppet av intäkter och kostnader. Fastän bedömningarna baserar sig på ledningens bästa uppfattning vid tiden för halvårsrapporten är det möjligt att utfallen avviker från de bedömningar som använts i bokslutet.

Gruppens centrala uppskattningar gäller framtiden och de centrala osäkerhetsfaktorerna i anslutning till bokslutsdagens uppskattningar och de gäller särskilt fastställandet av verkligt värde, nedskrivningar av redovisningen av uppskjutna skattefordringar samt pensionsförpliktelsernas nuvärde.

I de redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och de osäkerhetsfaktorer som ingår i bedömningarna har ingen betydande förändring ägt rum i jämförelse med bokslutet 2015.

PERIODENS RESULTAT

NOT 3: SEGMENTINFORMATION

Sparbanksgruppen rapporterar segmentinformationen i enlighet med standarden IFRS 8. Enligt IFRS 8 utgör rapporteringen till den högsta operativa beslutsfattaren grunden för segmentrapporteringen. Segmentindelningen för den information som i bokslutet tas upp baserar sig således på samma indelning som används i ledningsrapporteringen.

Sparbanksgruppens högsta operativa beslutsfattare är Sparbanksförbundet anl:s styrelse. Sparbanksförbundet anl är centralinstitut för Sparbankernas sammanslutning och enligt Sparbanksförbundet anl:s stadgar svarar centralinstitutets styrelse i första hand för allokeringen av Sparbanksgruppens resurser och bedömningen av resultatet.

De segment som Sparbanksgruppen rapporterar är Bankverksamhet och Kapitalförvaltning och livförsäkring. Den verksamhet som inte ingår i de segment som rapporteras ges med avstämningskalkyler.

I bankverksamhetssegmentet ingår medlemssparbankerna, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp samt Aktia Hypoteksbank som konsolideras med Sparbanksgruppens som intressebolag. Sparbankerna bedriver retail banking. Sparbankernas Centralbank är medlemsbankernas centralbank. Sp-Hypoteksbank Abp och Aktia Hypoteksbank bedriver hypoteksbanksverksamhet. Bankverksamhetens mest betydande intäktsposter är räntenetto, provisionsintäkter och intäkter från placeringsverksamhet. De mest betydande kostnadsposterna är personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

I kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet ingår Sb-Livförsäkring Ab samt Sp-Fondbolag Ab. Sb-Livförsäkring Ab bedriver livförsäkringsverksamhet och Sp-Fondbolag förvaltning av placeringsfonder samt kapitalförvaltning. Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets mest betydande intäktsposter är provisionsintäkter, premieinkomst samt intäkter från placeringsverksamheten. De mest betydande kostnadsposterna är provisionskostnader, ersättningskostnader, personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

Segmentrapporteringen upprättas på grundval av Sparbanksgruppens redovisningsprinciper.

Gruppens interna transaktioner elimineras inom och mellan de segment som rapporteras. Eliminering av anskaffningsvärde, innehav utan bestämmande inflytande och övriga gruppinterna arrangemang ingår i de elimineringar som anges med avstämningskalkyler.

Prissättningen mellan segmenten baserar sig på marknadspriser.

I enlighet med IFRS 8 ska Sparbanksgruppen upplysa om intäkterna från transaktionerna med en enskild extern kund överskrider 10 procent av Gruppens intäkter. Sparbanksgruppen har inte några kunder vars intäkter skulle överskrida 10 procent av Gruppens intäkter.

Resultaträkning 1-6/2016 (1 000 euro)	Resultaträkning	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	64 751	-13	64 737
Provisionsintäkter och -kostnader	25 767	9 585	35 353
Nettointäkter från placeringsverksamhet	11 549		11 549
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse		5 128	5 128
Övriga rörelseintäkter	9 559	1	9 560
Rörelseintäkter totalt	111 619	14 701	126 321
Personalkostnader	-31 556	-2 991	-34 546
Övriga rörelsekostnader och avskrivningar	-43 681	-3 172	-46 852
Rörelsekostnader totalt	-75 236	-6 162	-81 399
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-3 655		-3 655
Andel av intressebolagets resultat	-466		-466
Resultat före skatt	32 262	8 539	40 801
Inkomstskatter	-6 181	-1 731	-7 912
Resultat	26 081	6 808	32 889
Balansräkning 30.6.2016			
Kontanta medel	856 273		856 273
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	16 908		16 908
Lån och fordringar på kreditinstitut	34 776	42	34 818
Lån och fordringar på kunder	6 523 628		6 523 628
Derivatinstrument	87 421		87 421
Investeringstillgångar	1 309 001		1 309 001
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		636 069	636 069
Övriga tillgångar	174 894	7 969	182 864
Tillgångar totalt	9 002 902	644 081	9 646 983
Skulder till kreditinstitut	288 097		288 097
Skulder till kunder	6 039 220		6 039 220
Derivatinstrument	1 677		1 677
Emitterade skuldebrev	1 476 524		1 476 524
Skulder för livförsäkringsrörelse		598 025	598 025
Efterställda skulder	137 187	213	137 400
Övriga skulder	149 559	4 688	154 247
Skulder totalt	8 092 265	602 925	8 695 191
Antalet anställda i slutet av perioden	1 188	75	1 263

Avstämningar (1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Intäkter		
Sammanlagt resultat för segment för vilka information ska lämnas	126 321	138 122
Icke allokerade intäkter, övriga funktioner	-822	-6 235
Sparbanksgruppens intäkter totalt	125 499	131 886
Resultat		
Sammanlagt resultat för segment för vilka information ska lämnas	32 889	47 256
Icke allokerade poster	-578	-6 319
Sparbanksgruppens resultat totalt	32 311	40 938
	30.6.2016	30.6.2015
Tillgångar		
Sammanlagda tillgångar i segment för vilka information ska lämnas	9 646 983	9 128 642
Icke allokerade tillgångar, övriga funktioner	71 987	99 329
Sparbanksgruppens tillgångar totalt	9 718 969	9 277 971
Skulder		
Sammanlagda skulder för segment för vilka information ska lämnas	8 695 191	8 243 836
Icke allokerade skulder, övriga funktioner	106 464	115 688
Sparbanksgruppens skulder totalt	8 801 654	8 359 524

Resultaträkning 1-6/2015 (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	62 569		62 569
Provisionsintäkter och -kostnader	23 701	9 465	33 167
Nettointäkter från placeringsverksamhet	17 550	-1	17 548
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	0	17 380	17 380
Övriga rörelseintäkter	7 454	4	7 458
Rörelseintäkter totalt	111 274	26 848	138 122
Personalkostnader	-30 789	-2 862	-33 651
Rörelsekostnader totalt	-41 664	-3 281	-44 945
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar			
Rörelsekostnader totalt	-72 453	-6 143	-78 596
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-4 480		-4 480
Andel av intressebolagets resultat	226		226
Resultat före skatt	34 566	20 705	55 271
Inkomstskatter	-5 507	-2 508	-8 015
Resultat	29 059	18 197	47 256
Balansräkning 30.6.2015			
Kontanta medel	833 346	3 996	837 342
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	20 646		20 646
Lån och fordringar på kreditinstitut	131 432	23	131 456
Lån och fordringar på kunder	6 101 137		6 101 137
Derivatinstrument	71 282		71 282
Investeringsstillgångar	1 279 033		1 279 033
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		525 664	525 664
Övriga tillgångar	155 972	6 109	122 244
Tillgångar totalt	8 592 849	535 793	9 128 642
Skulder till kreditinstitut	446 544		446 544
Skulder till kunder	5 870 306		5 870 306
Derivatinstrument	7 241		7 241
Emitterade skuldebrev	1 104 133		1 104 133
Skulder för livförsäkringsrörelse		500 416	500 416
Efterställda skulder	156 610		156 610
Övriga skulder	154 836	3 750	158 586
Skulder totalt	7 739 671	504 166	8 243 836
Antalet anställda i slutet av perioden	1 104	72	1 176

NOT 4: RÄNTENETTO

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Ränteintäkter		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	2 356	2 482
Lån och fordringar på kreditinstitut	7	455
Lån och fordringar på kunder*	65 859	65 063
Fordringsbevis	8 418	8 996
Derivatinstrument		
Skyddande**	11 882	11 916
Andra än skyddande derivat	141	475
Övriga	1 197	963
Totalt	89 860	90 350
* av vilken ränteintäkter på nedskrivna lån	562	571
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	2 034	1 004
Skulder till kunder	14 716	19 742
Derivatinstrument		
Skyddande**	1 514	1 005
Andra än skyddande derivat	31	
Emitterande skuldebrev	5 199	4 047
Efterställda skulder	1 601	1 827
Övriga	30	155
Totalt	25 125	27 779
Räntenetto	64 735	62 571

**Under räkenskapsperioden 2015 gjordes en ändring i bokföringspraxis för redovisningen av räntor på ränteswapavtal som säkrar verkligt värde. Tidigare bokfördes räntorna på de ränteswapavtal som säkrar verkligt värde som räntekostnader och efter ändringen har de bokförts som ränteintäkter. Ändringen baserar sig på att räntorna på ränteswapavtal som sig bör är intäkter för Sparbank-sgruppen. Siffrorna för jämförelseperioden 1-6/2015 har justerats att motsvara det nya redovisningssättet. Av den orsaken ökade ränteintäkterna 1-6/2015 med 9 452 tusen euro och räntekostnaderna ökade på motsvarande sätt. Räntenettet förändrades inte.

NOT 5: PROVISIONSINTÄKTER OCH -KOSTNADER, NETTO

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Provisionsintäkter		
Kreditgivning	9 725	8 342
Insättningar	476	476
Betalningsrörelse	14 276	14 984
Värdepappersförmedling	807	1 054
Fonder	8 745	8 182
Kapitalförvaltning	977	1 301
Juridiska uppdrag	1 560	1 405
Förvarsavgifter för värdepapper	584	28
Garantier	658	593
Övriga	2 754	2 162
Totalt	40 561	38 527
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	1 593	1 288
Värdepapper	674	1 009
Kapitalförvaltning	194	91
Övriga*	2 728	2 492
Totalt	5 188	4 880
* av vilka mest betydande är kostnaderna för sam användningen av bankautomater 1 133 tusen euro (1 312 tusen euro)		
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	35 373	33 647

NOT 6: NETTOINTÄKTER FRÅN PLACERINGSVERKSAMHET

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Realisationsvinster och -förluster	-12	-31
Överfört till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1 826	1 700
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar till dessa	-219	2
Fordringsbevis totalt	1 595	1 671
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	-409	1 581
Överfört till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	6 030	12 276
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar till dessa	-38	-40
Utdelningsintäkter	2 432	2 395
Aktier och andelar totalt	8 015	16 212
Totalt	9 610	17 883
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter		
Hyses- och utdelningsintäkter	3 406	3 371
Realisationsvinster och -förluster	191	154
Övriga intäkter från förvaltningsfastigheter	92	74
Vederlags- och skötselkostnader	-2 498	-2 306
Avskrivningar och nedskrivningar av förvaltningsfastigheter	-946	-874
Hyseskostnader för förvaltningsfastigheter	-24	-16
Totalt	222	403
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	9 832	18 286

NOT 7: NETTOINTÄKTER FRÅN LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	1-6/2016	1-6/2015
Premieinkomst		
Sparbanksgruppens andel	80 831	93 438
Återförsäkrarnas andel	-86	11
Nettointäkter från placeringsverksamheten*	-626	31 773
Ersättningskostnader		
Utbetalda ersättningar	-20 573	-10 839
Förändring i ersättningsansvar	-1 505	-3 113
Förändring i försäkringsskuld		
Förändring i premieansvar	-52 247	-92 674
Övriga	-666	-1 215
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse totalt	5 128	17 380
* Nettointäkter från placeringsverksamhet		
Räntenetto	438	887
Utdelningsintäkter	347	20
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	60	26
Realiserade försäljningvinster och -förluster	907	12 545
Orealiserade värdeändringar	-4 726	17 812
Övriga placeringar	-37	-1 024
Nettointäkter från valutaverksamhet	-16	-62
Nettointäkter från fondanknutna kundmedel	2 400	1 567
Totalt	-626	31 773

TILLGÅNGAR

NOT 8: KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

30.6.2016 (1 000 euro)	Lån och fordringar	Kan säljas	Hålls till förfall	Innehas för handel	Verkligt värde- optionen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/skulder	Totalt
Kontanta medel	856 273							856 273
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen					116 406			116 406
Lån och fordringar på kreditinstitut	34 899							34 899
Lån och fordringar på kunder	6 523 425							6 523 425
Derivatinstrument				87 421				87 421
säkringsinstrument				87 233				
varav säkring av kassaflöde				7 234				
varav säkring av verkligt värde				79 999				
andra än säkringsinstrument				188				
Investeringsstillgångar		1 180 406	48 640				43 029	1 272 076
Tillgångar i livförsäkringsrörelse*	4 559	159 018			469 266		3 226	636 069
Tillgångar totalt	7 419 157	1 339 425	48 640	87 421	585 671	0	46 255	9 526 569

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					99 497			99 497
Skulder till kreditinstitut						288 097		288 097
Skulder till kunder						6 037 517		6 037 517
Derivatinstrument				1 677				1 677
säkringsinstrument				1 559				
varav säkring av kassaflöde				1 559				
varav säkring av verkligt värde				199				
Emitterade skuldebrev						1 476 520		1 476 520
Skulder för livförsäkringsrörelse*					448 910	147 886	1 229	598 025
Efterställda skulder						137 484		137 484
Skulder totalt	0	0	0	1 677	548 407	8 087 505	1 229	8 638 818

* De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

31.12.2015 (1 000 euro)	Lån och fordringar	Kan säljas	Hålls till förfall	Innehas för handel	Verkligt värde- optionen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/skulder	Totalt
Kontanta medel	546 340							546 340
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen				1 359	160 875			162 234
Lån och fordringar på kreditinstitut	74 522							74 522
Lån och fordringar på kunder	6 312 589							6 312 589
Derivatinstrument				70 845				70 845
säkringsinstrument				70 600				
varav säkring av kassaflöde				5 499				
varav säkring av verkligt värde				65 100				
andra än säkringsinstrument				245				
Investeringstillgångar		1 178 887	49 011				42 691	1 270 588
Tillgångar i livförsäkringsrörelse*		156 312			422 345		3 210	581 866
Tillgångar totalt	6 933 452	1 335 198	49 011	72 204	583 220	0	45 900	9 018 986

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					144 071			144 071
Skulder till kreditinstitut						351 241		351 241
Skulder till kunder						5 914 898		5 914 898
Derivatinstrument				1 588				1 588
säkringsinstrument				1 588				
varav säkring av kassaflöde				4				
varav säkring av verkligt värde				1 585				
Emitterade skuldebrev						1 042 238		1 042 238
Skulder för livförsäkringsrörelse*					395 788	147 043	1 404	544 236
Efterställda skulder						146 336		146 336
Skulder totalt	0	0	0	1 588	539 860	7 601 756	1 404	8 144 608

*De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

NOT 9: LÅN OCH FORDRINGAR

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Lån och fordringar på kreditinstitut		
Insättningar	32 805	72 461
Lån och övriga fordringar	2 094	2 062
Totalt	34 899	74 522
Lån och fordringar på kunder		
Använda kontokrediter	82 360	78 586
Lån	6 118 116	5 915 292
Räntestödslån	264 630	252 007
Lån förmedlade av statens medel	4 627	5 353
Kreditkort	77 361	81 213
Garantifordringar	2 491	2 091
Övriga fordringar	2 087	4 010
Nedskrivningar	-28 248	-25 963
Totalt	6 523 425	6 312 589
Lån och fordringar totalt	6 558 324	6 387 111

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar (1 000 euro)	Individuellt värde- rade	Gruppvis värderade	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2016	20 263	5 701	25 963
+ ökning av nedskrivningar	3 085	1 175	4 260
-återförda nedskrivningar	-1 118	-857	-1 974
+överföringar från kreditförluster	1 142	456	1 598
-slutliga kreditförluster	-1 142	-456	-1 598
Nedskrivningar 30.6.2016	22 230	6 019	28 248

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar (1 000 euro)	Individuellt värde- rade	Gruppvis värderade	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2015	21 862	5 698	27 560
+ ökning av nedskrivningar	7 976	1 299	9 275
-återförda nedskrivningar	-1 884	-1 297	-3 181
-slutliga kreditförluster	-7 691		-7 691
Nedskrivningar 31.12.2015	20 263	5 701	25 963

NOT 10: DERIVATINSTRUMENT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Sparbanksgruppen säkrar sin ränterisk mot ändringar i såväl verkligt värde som i kassaflödet och tillämpar säkringsredovisning på säkringsförhållanden. Säkringsobjekt för säkringen av verkligt värde är inlåning med fast ränta. Säkringsobjekt för säkring av kassaflöde är det framtida ränteflödet av utlåning med rörlig ränta.

En ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar verkligt värde redovisas i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Vid säkring av verkligt värde är också den säkrade posten värderad till verkligt värde medan säkringen pågår, fastän den annars skulle värderas till upplupet anskaffningsvärde. En ändring av det verkliga värdet av säkringsobjektet har redovisats i balansräkningen som en justering av balansposten i fråga och i

resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Räntorna på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

Den effektiva delen av en ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar kassaflöde redovisas justerade med de uppskjutna skatterna i fonden för säkringsinstrument i eget kapital. Den ineffektiva delen av en ändring av verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". I Nettointäkter från handel redovisas också en ändring av tidsvärdet av ränteoptioner som redovisats som säkringsinstrument eftersom tidsvärdet inte är en del av säkringsförhållandet. Räntorna på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

30.6.2016 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Icke-säkrande derivat						
Räntederivat	15 000			15 000		119
Kreditderivat		5 000		5 000	188	
Totalt	15 000	5 000	0	20 000	188	119
Säkrande derivatinstrument						
Säkring av verkligt värde	141 596	931 344	239 000	1 311 941	79 999	1 559
Räntederivat	85 000	795 000	239 000	1 119 000	77 876	
Äktie- och indexderivat	56 596	136 344		192 941	2 123	1 559
Säkring av kassaflöde	25 000	40 000		65 000	7 234	
Räntederivat	25 000	40 000		65 000	7 234	
Totalt	166 596	971 344	239 000	1 376 941	87 233	1 559
Derivat totalt					87 421	1 677

Under perioden 1-6/2016 redovisades 1 607 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet. Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var -189 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder, under vilka de säkrade kassaflödena väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	1 551	4 882	1 442	7 855
Totalt	1 551	4 882	1 442	7 855

31.12.2015 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Icke-säkrande derivat						
Kreditderivat	10 000	5 000		15 000	245	
Totalt	10 000	5 000	0	15 000	245	0
Säkrande derivatinstrument						
Säkring av verkligt värde	166 587	900 350	274 000	1 340 937	65 100	1 588
Räntederivat	120 000	795 000	274 000	1 189 000	63 223	490
Äktie- och indexderivat	46 587	105 350		151 937	1 877	1 099
Säkring av kassaflöde	15 000	50 000	0	65 000	5 499	
Räntederivat	15 000	50 000		65 000	5 499	
Totalt	181 587	950 350	274 000	1 405 937	70 600	1 588
Derivat totalt					70 845	1 588

Under perioden 1-12/2015 redovisades -1 231 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet. Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var 317 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder under vilka säkrade kassaflöden väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	1 467	3 680	1 137	6 284
Totalt	1 467	3 680	1 137	6 284

NOT 11: INVESTERINGSTILLGÅNGAR

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	695 449	678 791
Aktier och andelar	484 957	500 096
Totalt	1 180 406	1 178 887
Investeringar som hålls till förfall		
Skuldebrev	48 640	49 011
Totalt	48 640	49 011
Förvaltningsfastigheter	43 029	42 691
Investeringstillgångar totalt	1 272 076	1 270 588

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall

30.6.2016	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall	Alla totalt
(1 000 euro)	Verkligt värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde*	Totalt	Upplupet anskaffningsvärde	
Noterade	650 404	478 425	644	479 089	46 631	1 176 124
Offentlig sektor	172 814				44 821	217 635
Övriga	477 590	478 425	664	479 089	1 809	958 489
Andra än noterade	45 045	190	5 677	5 868	2 010	52 923
Övriga	45 045	190	5 677	5 868	2 010	52 923
Totalt	695 449	478 615	6 342	484 957	48 640	1 229 047

* egetkapitalinstrument som inte har ett på en aktiv marknad noterat pris och vars verkliga värde inte tillförlitligt kan fastställas.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Skuldebrev	Aktier och andelar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2016	1 217	1 429	2 646
+ ökning av nedskrivningar	239	38	277
-återförda nedskrivningar	-230	-560	-790
Nedskrivningar 30.6.2016	1 226	307	2 133

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall

31.12.2015	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall	Alla totalt
(1 000 euro)	Verkligt värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde*	Totalt	Upplupet anskaffningsvärde	
Noterade	636 161	494 922		494 922	47 001	1 178 084
Offentlig sektor	137 718				46 002	183 720
Övriga	498 443	494 922		494 922	999	994 364
Andra än noterade	42 630	3 183	1 991	5 174	2 010	49 814
Övriga	42 630	3 183	1 991	5 174	2 010	49 814
Totalt	678 791	498 104	1 991	500 096	49 011	1 227 898

* egetkapitalinstrument som inte har ett på en aktiv marknad noterat pris och vars verkliga värde inte tillförlitligt kan fastställas.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Skuldebrev	Aktier och andelar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2015	1 267	1 198	2 465
+ ökning av nedskrivningar		231	231
-återförda nedskrivningar	-50		-50
Nedskrivningar 31.12.2015	1 217	1 429	2 646

NOT 12: TILLGÅNGAR I LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Investeringar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Placeringsfonder	294 730	265 857
Kapitalförvaltningsportföljer	80 987	71 656
Övriga fondanknutna täckningstillgångar	74 336	59 632
Investeringar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar totalt	450 054	397 146
Övriga investeringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Fordringsbevis	23 771	25 199
Totalt	23 771	25 199
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis	15 070	17 446
Aktier och andelar	143 948	138 866
Totalt	159 018	156 312
Övriga investeringar totalt	182 790	181 511
Investeringar i livförsäkringsrörelse totalt	632 843	578 657
Övriga tillgångar		
Övriga fordringar	2 207	2 639
Resultatregleringar	1 019	571
Totalt	3 226	3 210
Tillgångar i livförsäkringsrörelse totalt	636 069	581 866

Specifikation av skuldebrev, aktier och andelar samt derivat som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen inom livförsäkringen enligt notering och emittent

(1 000 euro)	30.6.2016			31.12.2015		
	Fordringsbevis	Aktier och andelar	Derivatinstrument	Fordringsbevis	Aktier och andelar	Derivatinstrument
Noterade	23 711	450 054		25 199	397 146	
Övriga	23 771	450 054		25 199	397 146	
Totalt	23 771	450 054	0	25 199	397 146	0

Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas

30.6.2016	Fordringsbevis som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	12 963	136 099
Övriga	12 963	136 099
Andra än offentligt noterade	2 107	7 849
Övriga	2 107	7 849
Totalt	15 070	143 948

Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas

31.12.2015	Fordringsbevis som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	15 366	131 222
Övriga	15 366	131 222
Andra än offentligt noterade	2 080	7 644
Övriga	2 080	7 644
Totalt	17 446	138 866

SKULDER

NOT 13: SKULDER TILL KREDITINSTITUT OCH KUNDER

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Skulder till kreditinstitut		
Skulder till centralbanker	60 000	90 000
Skulder till kreditinstitut	228 097	261 241
Totalt	288 097	351 241
Skulder till kunder		
Insättningar	5 961 850	5 845 755
Övriga finansiella skulder	5 065	5 914
Ändring av inlåningens verkliga värde	70 602	63 229
Totalt	6 037 517	5 914 898
Skulder till kreditinstitut och kunder totalt	6 325 614	6 266 139

NOT 14: EMITTERADE SKULDEBREV

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Värderas till upplupet anskaffningsvärde		
Obligationslån	1 232 764	910 009
Övriga		
Bankcertifikat	243 757	132 228
Övriga	0	1
Emitterade skuldebrev totalt	1 476 520	1 042 238
Varav		
Med rörlig ränta	555 603	154 256
Med fast ränta	920 917	887 982
Totalt	1 476 520	1 042 238

Sparbankernas Centralbank som hör till Sparbanksgruppen emitterade under rapportperioden under EMTN-programmet som är listat på den irländska fondbörsen bl.a. tvååriga seniora icke säkerställda obligationer till ett värde av sammanlagt 450 miljoner euro. Ur programmet har dessutom emitterats private placement-lån till ett värde av 170 miljoner euro.

Gruppen har inte haft några dröjsmål eller försummelser i anslutning till de emitterade skuldebreven.

NOT 15: SKULDER FÖR LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Skuld för icke-fondanknutna avtal		
Försäkringsavtal med garantiränta	147 886	147 043
Skuld för fondanknutna avtal		
Skuld för fondanknutna försäkringar	377 064	341 881
Skuld för fondanknutna placeringsavtal	71 845	53 908
Komplettering i enlighet med förlustprövningen för ansvarsskulden	0	0
Övriga skulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 027	1 177
Övriga	202	227
Skulder för livförsäkringsrörelse totalt	598 025	544 236

Ansvarsskulden har värderats i enlighet med principerna för nationellt bokslut med undantag.

I förlustprövningen för ansvarsskulden jämförs ansvarsskuldens tillräcklighet med ansvarsskulden enligt den interna modellen. Förlustprövningen för ansvarsskulden beskrivs närmare i redovisningsprinciperna.

ÖVRIGA NOTER

NOT 16: VERKLIGA VÄRDEN I ENLIGHET MED VÄRDERINGSMETODEN

Värdering till verkligt värde

Finansiella instrument redovisas i Gruppens balansräkning till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. I redovisningsprinciperna i bokslutet 31.12.2015 beskrivs kategoriseringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt värderingssättet samt grunderna för värderingssätten och fastställandet av verkligt värde.

De finansiella instrumentens verkliga värden bestäms i första hand med hjälp av noteringar på offentligt noterade marknader eller marknadspriser som fås av tredje part. Om ingen marknadsnotering finns tillgänglig har balansposterna till största delen värderats genom att diskontera framtida kassaflöden med hjälp av bokslutsdagens marknadsräntor. För kontanta medel har nominellt värde använts som verkligt värde. Också för insättningar som är betalbara på anfordran har det nominella värdet ansetts motsvara det verkliga värdet.

Förvaltningsfastigheterna värderas i Gruppens bokslut till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde anges som not. Som grund för fastställandet av verkligt värde har använts så jämförbara marknadspriser som möjligt eller en värderingsmodell som baserar sig på fastighetens nettointäkter. I fråga om de mest betydande fastigheterna är syftet att få ett utlåtande av en oberoende värderingsman.

Sparbanksgruppen har inga tillgångar som engångsartat värderas till verkligt värde.

Hierarki för verkligt värde

Nivå 1 innehåller de finansiella tillgångar vars värde bestäms utifrån noteringar från en likvid marknad. Som likvid anses en marknad där priserna är lätt tillgängliga och tillräckligt regelbundna. Till nivå 1 hör noterade obligationslån samt övriga värdepapper och börsaktier och -derivat för vilka ett pris noteras offentligt.

Nivå 2 innehåller finansiella tillgångar för vilka ingen notering direkt från en aktiv marknad finns tillgänglig och vars verkliga värde fastställs med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller. Dessa grundar sig på antaganden som stöds av observerbar marknadsinformation såsom räntor eller priser som noterats för liknande instrument. Till den här gruppen hör bl.a. valuta- och räntederivat samt företags- och bankcertifikat.

Nivå 3 innehåller de finansiella tillgångar vars verkliga värde inte kan fås från en offentlig marknadsnotering eller med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller som grundar sig på observerbar marknadsinformation. Till nivå 3 räknas onoterade aktieinstrument, strukturerade placeringar samt övriga värdepapper för vilka det för tillfället inte går att få en bindande marknadsnotering. Ofta baserar sig det verkliga värdet på nivå 3 på en prisuppgift från tredje part. Till nivå 3 räknas också de verkliga värden som fastställts för Gruppens förvaltningsfastigheter.

Överföringar mellan nivåerna

Överföringarna mellan nivåerna för verkligt värde anses ha skett den dag då den händelse som orsakade överföringen eller ändringen i omständigheterna inträffade.

Överföringar mellan nivåerna 1 och 2 har inte förekommit under perioden 1.1-30.6.2016

30.6.2016	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	16 908	7 724		9 184	16 908
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	469 226	463 856		5 370	469 226
Övriga funktioner**	99 497	99 497			99 497
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	87 421		85 109	2 311	87 421
Finansiella tillgångar som kan säljas					
Bankverksamhet	1 179 518	1 140 995	6 497	32 026	1 179 518
Kapitalförvaltning och livförsäkring	159 018	151 169		7 849	159 018
Övriga funktioner	888	888			888
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Placeringar som hålls till förfall					
Bankverksamhet	48 640	49 208	2 005	301	51 514
Lån och övriga fordringar					
Bankverksamhet	7 414 598		9 099 027	8 116	9 107 143
Kapitalförvaltning och livförsäkring	4 599		4 599		4 599
Finansiella tillgångar totalt	9 480 314	1 913 338	9 192 638	65 158	11 171 134

* Innehåller det verkliga värdet på de placeringar som utgör täckning för de fondanknutna försäkringarna och som ingår i saldona på nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

30.6.2016	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	448 910	448 910			448 910
Övriga funktioner**	99 497	99 497			99 497
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	1 677		1 677		1 677
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	7 939 618	1 196 199	6 454 895	312 893	7 963 988
Finansiella skulder totalt	8 489 703	1 744 606	6 456 572	312 893	8 514 072

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	14 431	5 700	20 130
Nyanskaffningar	402		402
Försäljningar	-2 886		-2 886
Förfallet under perioden	-2 700		-2 700
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	147		147
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-209	-330	-539
Bokfört värde 30.6.2016	9 184	5 370	14 554

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posterna "Nettointäkter från handel" och "Nettointäkter från Livförsäkringsrörelse".

Derivat (netto) (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	1 024	0	1 024
Nyanskaffningar	922		922
Försäljningar	-1		-1
Förfallet under perioden	-390		-390
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	173		173
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	584		584
Bokfört värde 30.6.2016	2 311	0	2 311

Värdeförändringar i derivat som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	38 618	8 794	47 412
Nyanskaffningar	4 801		4 801
Försäljningar	-4 544		-4 544
Förfallet under perioden	-2 279		-2 279
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	75		75
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-8		-8
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	103	-945	-842
Överföringar till nivå 1 och 2	-4 741		-4 741
Bokfört värde 30.6.2016	32 026	7 849	39 876

Ändringar i verkligt värde som under året redovisats i resultaträkningen ingår i posterna "Nettointäkter från placeringsverksamhet" och "Nettointäkter från Livförsäkringsrörelse". Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3 (1 000 euro)		
30.6.2016	Bokfört värde	Effekten vid en antagen förändring
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	9 184	-376
Kapitalförvaltning och livförsäkring	5 370	-273
Totalt	14 554	-649
Derivatinstrument		
Bankverksamhet, tillgångar	2 311	-2 311
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankverksamhet	32 026	-2 706
Kapitalförvaltning och livförsäkring	7 849	-1 177
Totalt	39 876	-3 883
Totalt	56 740	-6 844

I tabellen ovan redovisas hur känsligt det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 procent i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 procents värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

31.12.2015	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	18 163	3 732		14 431	18 163
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	422 345	416 645		5 700	422 345
Övriga funktioner**	144 071	144 071			144 071
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	70 845		68 723	2 122	70 845
Finansiella tillgångar som kan säljas					
Bankverksamhet	1 178 427	1 133 307	6 502	38 618	1 178 427
Kapitalförvaltning och livförsäkring	156 312	147 518		8 794	156 312
Övriga funktioner	460	460			460
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Placeringar som hålls till förfall					
Bankverksamhet	49 011	49 357	2 033	299	51 690
Lån och övriga fordringar					
Bankverksamhet	6 933 452		8 215 007	12 892	8 227 899
Finansiella tillgångar totalt	8 973 086	1 895 091	8 292 264	82 856	10 270 211

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1

** Övriga placeras andel av de fonder som konsolideras

31.12.2015	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå1	Nivå2	Nivå3	totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	395 788	395 788			395 788
Övriga funktioner**	114 071	144 071			144 071
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	1 588		490	1 099	1 588
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	7 454 713	793 117	6 255 764	431 632	7 480 513
Finansiella skulder totalt	7 996 161	1 332 977	6 256 254	432 730	8 021 961

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2015	16 927	15 314	32 241
Nyanskaffningar	2 294		2 294
Försäljningar	-2 050	-10 837	-12 887
Förfallet under perioden	-1 200		-1 200
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	-64	935	871
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-728	288	-440
Överföringar till nivå 1 och 2	-748		-748
Bokfört värde 31.12.2015	14 431	5 700	20 130

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Derivat (netto) (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2015	1 500	0	1 500
Nyanskaffningar	1 139		1 139
Förfallet under perioden	-1 050		-1 050
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-565		-565
Bokfört värde 31.12.2015	1 024	0	1 024

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posterna "Nettointäkter från handel" och "Nettointäkter från Livförsäkringsrörelse".

Finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2015	100 922	6 957	107 879
Nyanskaffningar	8 750	8 813	17 563
Försäljningar	-8 467	-5 714	-14 181
Förfallet under perioden	-22 166	-9	-22 175
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	511	126	638
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-62		-62
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	-184	-1 379	-1 563
Överföringar från nivå 1 och 2	7		7
Överföringar till nivå 1 och 2	-40 693		-40 693
Bokfört värde 31.12.2015	38 618	8 794	47 412

Ändringar i verkligt värde som under året redovisats i resultaträkningen ingår i posterna "Nettointäkter från placeringsverksamhet" och "Nettointäkter från Livförsäkringsrörelse". Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i eget kapital i fonden för verkligt värde via övriga poster i totalresultatet.

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3 (1 000 euro)		
31.12.2015	Bokfört värde	Effekten vid en antagen förändring
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	14 431	-529
Kapitalförvaltning och livförsäkring	5 700	-323
Totalt	20 130	-852

Derivatinstrument		
Bankverksamhet, tillgångar	2 122	-2 122
Bankverksamhet, skulder	-1 099	0
Totalt	1 024	-2 122

Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankverksamhet	38 618	-1 610
Kapitalförvaltning och livförsäkring	8 794	-1 143
Totalt	47 412	-2 853

Totalt	68 566	-5 828
---------------	---------------	---------------

I tabellen ovan redovisas hur känsligt det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 procent i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 procents värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

NOT 17: KVITTNING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

På Sparbanksgruppens derivatinstrument tillämpas antingen ISDAS:s eller Finansbranschens centralförbunds standardavtal om derivat. På grundval av avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredovisas i balansräkningen.

30.6.2016				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Finansiella instrument	Finansiella instrument som mottagits/ställts som säkerhet	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	Nettosumma
Tillgångar							
Derivatinstrument				86 856	3 000	58 558	25 298
Totalt				86 856	3 000	58 558	25 298

Skulder							
Derivatinstrument				1 677			1 677
Totalt				1 677	0	0	1 677

31.12.2015				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Finansiella instrument	Finansiella instrument som mottagits/ställts som säkerhet	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	Nettosumma
Tillgångar							
Derivatinstrument				69 946	15 858	39 048	15 040
Totalt				69 946	15 858	39 048	15 040

Skulder							
Derivatinstrument				1 468		400	1 068
Totalt				1 468	0	400	1 068

NOT 18: STÄLLDA OCH ERHÅLLNA SÄKERHETER

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Ställda säkerheter		
För egna skulder och åtaganden ställda		
Panter	41 372	61 316
Övriga	26 004	31 494
Ställda säkerheter totalt	67 376	92 810
Erhållna säkerheter		
Fastighetssäkerheter	5 826 326	5 966 659
Skuldebrev	41 659	37 952
Övriga	73 497	66 638
Erhållna säkerheter	64 127	64 718
Erhållna säkerheter totalt	6 005 612	6 135 967

NOT 19: ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

(1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Garantiansvar	65 601	66 665
Kreditlöften	510 114	388 321
Övriga	8 202	8 564
Totalt åtaganden utanför balansräkning	583 918	463 550

NOT 20: UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Sparbanksförbundet anl:s styrelse har fastställt vilka som ingår i Sparbanksgruppens närståendekrets. I Sparbanksgruppens närståendekrets ingår de bolag och samfund som konsolideras i Gruppens bokslut, intressebolagen och de nyckelpersoner som hör till ledningen samt deras nära familjemedlemmar. Till närståendekretsen hör dessutom företag där nyckelpersoner inom ledningen och/eller deras närstående familjemedlemmar har bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. Till de nyckelpersoner som ingår i Sparbanksgruppens ledning räknas medlemmarna och suppleanterna i Spar-

banksförbundet anl:s förvaltningsråd, styrelsemedlemmarna, verkställande direktören och hans ställföreträdare samt medlemmarna i ledningsgruppen.

Krediter och borgen som har beviljats närståendekretsen har beviljats med de villkor som tillämpas på motsvarande kundkrediter och garantier.

Närståendetransaktionerna består i huvudsak av beviljande av lån, insättningar och garantier och i dem har inga betydande förändringar skett efter 31.12.2015.

UPPGIFTER OM KAPITALTÄCKNINGEN

NOT 21: SAMMANDRAG AV KAPITALTÄCKNINGEN

De krav på offentlighet för målen och riktlinjerna för riskhanteringen som gäller Sparbanksgruppen beskrivs i Gruppens bokslut 31.12.2015 i noten om riskhantering. Uppgifterna om Sparbanksgruppens förvaltnings- och styrningssystem samt ersättningssystem beskrivs i bokslutets förvaltningsprinciper.

Sparbankernas sammanslutning består av centralinstitutet, medlemskreditinstitutet, de företag som hör till medlemskreditinstitutets finansiella företagsgrupp och sådana kreditinsti-

tut, finansinstitut och tjänsteföretag av vilkas rösträtt de ovan angivna företagen tillsammans äger över hälften. Sparbanksförbundet anl är sammanslutningens centralinstitut.

Kapitalkravet för kreditrisken hos Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen.

Huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	30.6.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapital före avdrag	885 413	849 784
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-26 408	-25 252
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	859 005	824 531
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	859 005	824 531
Supplementärkapital före avdrag	56 164	49 732
Avdrag från supplementärkapitalet	1 679	0
Supplementärkapital (T2) totalt	57 844	49 732
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	916 848	874 263
Riskvägda poster totalt	4 748 785	4 643 728
varav andelen kreditrisk	4 191 406	4 097 876
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	121 843	104 611
varav andelen marknadsrisk	41 777	47 483
varav andelen operativ risk	393 759	393 759
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,1 %	17,8 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,1 %	17,8 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster (%)	19,3 %	18,8 %

NOT 22: KAPITALKRAV

Kredit- och motpartsrisken	30.6.2016	30.6.2016	31.12.2015	31.12.2015
Exponeringsklass (1 000 euro)	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav
Exponeringar mot stater och centralbanker	1	0	181	15
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	268	21	283	23
Exponeringar mot offentliga organ	0	0	0	0
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot internationella organisationer	0	0	0	0
Exponeringar mot institut	59 162	4 733	74 140	5 931
Exponeringar mot företag	901 760	72 141	867 793	69 423
Exponeringar mot hushåll	827 819	66 225	825 740	66 059
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 600 481	128 039	1 542 079	123 366
Exponeringar i fallissemang	54 433	4 355	48 392	3 871
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	6 021	482	5 218	417
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	4 959	397	5 687	455
Poster som avser positioner i värdepapperisering	0	0	0	0
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg	0	0	0	0
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	400 338	32 027	420 694	33 656
Aktieexponeringar	196 836	15 747	199 770	15 982
Övriga poster	139 328	11 146	107 897	8 632
Kreditrisk totalt	4 191 406	335 312	4 097 875	327 830
Kreditvärdighetsjusteringsrisk(CVA)	121 843	9 747	104 611	8 369
Marknadsrisk	41 777	3 342	47 483	3 799
Operativ risk	393 759	31 501	393 759	31 501
Totalt	4 748 785	379 903	4 643 728	371 498

NOT 23: TOTALA EXPONERINGAR ENLIGT EXPONERINGSKLASS

Kredit- och motpartsrisk 30.6.2016

Exponeringsklass (1 000 euro)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivatinstrument	Exponeringsbe- lopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	1 068 040	325		1 068 365
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	16 313	1 770		18 082
Exponeringar mot offentliga organ	1 205			1 205
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	1 287			1 287
Exponeringar mot internationella organisationer				0
Exponeringar mot institut	48 543	28 979	119 212	196 734
Exponeringar mot företag	904 038	116 858	5 000	1 025 896
Exponeringar mot hushåll	1 442 596	316 398		1 758 994
Exponeringar med säkerhet i fastighet	4 593 097	126 752		4 719 850
Exponeringar i fallissemang	68 227	248		68 475
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	4 014			4 014
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	37 830			37 830
Poster som avser positioner i värdepappersering				0
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				0
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	456 222			456 222
Aktieexponeringar	96 553			96 553
Övriga poster	160 847			160 847
Totalt	8 898 812	591 330	124 212	9 614 354

Kredit- och motpartsrisk 31.12.2015

Exponeringsklass (1 000 euroa)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivat-instru- ment	Exponeringsbe- lopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	728 211	397		728 608
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	17 579	2 221		19 800
Exponeringar mot offentliga organ	1 203			1 203
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	2 622			2 622
Exponeringar mot internationella organisationer	3 091			3 091
Exponeringar mot institut	127 151	10 597	99 833	237 581
Exponeringar mot företag	873 911	69 483	15 000	957 794
Exponeringar mot hushåll	1 426 682	286 380		1 713 062
Exponeringar med säkerhet i fastighet	4 428 318	93 902		4 522 220
Exponeringar i fallissemang	61 123	402		61 525
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	3 479			3 479
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	45 045			45 045
Poster som avser positioner i värdepappersering				0
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				0
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	468 656			468 656
Aktieexponeringar	99 487			99 487
Övriga poster	130 261			130 261
Totalt	8 416 219	463 381	114 833	8 994 433

Sparbanken